

การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน Product design for the community

ยุทธศักดิ์ สันธามาต^{1*}

Yutthasak Santhamat^{1*}

¹คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี; Faculty of Industrial Technology Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : yutthasak.s@ubru.ac.th

DOI : 10.14456/jasru.2025.21

Received : April 5, 2025; Revised : April 20, 2025; Accepted : April 22, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้เป็นบทความวิชาการ เพื่อนำเสนอเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน โดยการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ทั้งทางด้านการสร้างรูปทรง การสร้างสรรค์สีที่สวยงาม ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์จำนวน 1 รูปแบบ คือ กระเป่าที่ระลึก ที่มีความแปลกใหม่ขึ้นมา เพื่อนำไปจำหน่ายเป็นทางเลือก ช่วยเพิ่มมูลค่าให้ชุมชน โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สร้างแบบร่างผลิตภัณฑ์ ออกแบบและปรับปรุง สร้าง Pattern สำหรับผลิตภัณฑ์ สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ สร้างแบบประเมินความพึงพอใจต้นแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 50 ชุด กลุ่มตัวอย่างกำหนดจาก นักท่องเที่ยว 16 คน ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา 12 คน ผู้ค้าขาย 12 คน และนักศึกษา 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เป็นการเลือกแบบ Purposive sampling การทดสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ครั้งนี้ทำได้เครื่องมือที่ใช้คือ แบบกระเป่าที่ระลึก เป็นผลิตภัณฑ์จากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า แบบกระเป่าที่ระลึก มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ แนวความคิดสร้างสรรค์การออกแบบผลิตภัณฑ์ ค่าเฉลี่ย 4.40 ความเหมาะสมในการเป็นของที่ระลึก ค่าเฉลี่ย 4.32 สีนํามาใช้มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.26 สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ค้าขาย และนักศึกษา เห็นว่าการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป่าที่ระลึกที่ได้ออกแบบขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี จากนั้นนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่มีศักยภาพด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บพร้อม จัดการอบรมให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน โดยดำเนินการให้ความรู้ในตัวผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบขึ้นมา เริ่มตั้งแต่แนวความคิดในการออกแบบ รูปแบบผลิตภัณฑ์ วัสดุที่นำมาใช้ วิธีการผลิต และวิธีการแก้ปัญหา พบว่ากลุ่มผู้ขายได้ให้ความสนใจเป็นอย่างดี ทดลองทำการผลิตจนได้ผลิตภัณฑ์ขึ้นมา จนสามารถผลิตขึ้นในเชิงพาณิชย์ได้ โดยทางกลุ่มจะทำการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มต่อไป

คำสำคัญ (Keywords) : ออกแบบและพัฒนา, ผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน, ผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี, กระเป่าที่ระลึก

Abstract

This article is an academic article to present about product design for the community by designing and developing souvenir products from Ubon Ratchathani lotus leaf cloth. The objective is to design and develop the product to be beautiful in terms of shape creation and beautiful color creation, resulting in 1 product type, which is a unique souvenir bag, to be sold as an alternative to increase the value of the community by studying and analyzing data, creating a product draft, designing and improving, creating a pattern for the product, creating a product prototype, creating a satisfaction assessment form for 50 product prototypes, the sample group is determined from 16 tourists, 12 civil servants and staff of higher education institutions, 12 merchants, and 10 students, totaling 50 samples. Purposive sampling was used to test the quality of this product, resulting in the tool used, which is a souvenir bag model, a product from Ubon Ratchathani lotus leaf cloth. A questionnaire on the opinions of the sample group was used to analyze the data by finding percentages, arithmetic mean, and standard deviation. It was found that the souvenir bag model had an overall good opinion. With an average of 4.10, when considering each item, the average values from most to least are: Creative product design concept, average of 4.40; Suitability as a souvenir, average of 4.32; Appropriate colors, average of 4.26. In conclusion, the opinions of tourists, civil servants and staff in higher education institutions, merchants and students agreed that the design and development of the souvenir bag product that was designed was appropriate at a good level. Then, the knowledge gained was transferred to the sample community that had the potential in sewing clothes, had tools and equipment ready for sewing, and organized training for the sample group to transfer knowledge to the community by providing knowledge on the designed product, starting from the design concept, product design, materials used, production methods and problem-solving methods. It was found that the Thai Cotton Group was very interested, experimented with production until the product was produced and could be commercially produced. The group will develop it into a product that is unique to the group.

Keywords : Design and Development, Community Products, The fabric of the lotus flower from Ubon Ratchathani, The souvenir bag.

บทนำ (Introduction)

การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชนนั้นได้นำหลักการต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ผลงานออกแบบ ถือเป็นความนิยมทางด้านจิตใจแก่มนุษย์ การสร้างสรรค์ต้องมีพื้นฐานด้านความงามและสร้างจินตนาการให้เห็นเข้าใจได้ ความคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะภายนอกของตัวผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างไปจากเดิม ในชุมชนนั้น ๆ การออกแบบ คือ การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบโดยการวางแผนจัดส่วนประกอบของการออกแบบให้มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย วัสดุ และการผลิตสิ่งของที่ต้องการ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2539) การออกแบบ คือ การรวบรวมหรือการจัดองค์ประกอบทั้งที่เป็น

Citation : ยุทธศักดิ์ สันตมาศ. (2568). การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ, 3(2), 195-206.

<https://doi.org/10.14456/jasru.2025.21>

งาน 2 มิติ และ 3 มิติ เข้าด้วยกันอย่างมีหลักเกณฑ์ ในการนำองค์ประกอบของการออกแบบมาจัดรวมกัน ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชนจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย และความสวยงามอันเป็นเอกลักษณ์สำคัญที่พึงมีของการออกแบบ การออกแบบเป็นศิลปะของมนุษย์เนื่องจากการสร้างค่านิยมทางความงามให้เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ในชุมชน (อุดมศักดิ์ สาริบุตร, 2540)

ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจในเป้าหมายของวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ จึงสรุปคำว่า “ผลิตภัณฑ์” ไว้ดังนี้ ผลิตภัณฑ์ คือ สิ่งของเครื่องใช้ทั้งหลายที่เป็นความพยายามประดิษฐ์ขึ้น โดยทำให้เกิดขึ้นจากแรงงานและสมองของมนุษย์ตามความต้องการและความจำเป็น เพื่อความสะดวกสบายต่อการดำรงชีวิต

การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน ควรเริ่มตั้งแต่ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สร้างแบบร่างผลิตภัณฑ์ ออกแบบและปรับปรุง สร้าง Pattern สำหรับผลิตภัณฑ์ สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ ประเมินความพึงพอใจ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ ถ่ายทอดกระบวนการออกแบบและผลิตให้กับชุมชน ตลอดจนสร้างเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจัดจำหน่ายต่อไป อีกทั้งเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในท้องถิ่น หรือผู้ประกอบการรุ่นใหม่จากภายนอก และผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ โดยการร่วมมือเพื่อศึกษา วิถีชีวิต ศิลปะ และ ธรรมชาติของชุมชน ในรูปแบบของผลิตภัณฑ์และวัฒนธรรมของชุมชน ทำให้เกิดผลงานผลิตภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการเพื่อ การสรรค์สร้างสินค้าเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการนำอัตลักษณ์ตามแบบวิถีไทย ที่สะท้อนในวิถีชีวิต ศิลปะ ธรรมชาติของผู้คนในชุมชน มาสอดประสานในกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ต่อยอดจากของดีของเด่นในชุมชน ด้วยกระบวนการสืบค้น ร้อยเรียง ออกแบบและต่อยอด

ผ้ากาบบัวเป็นชื่อผ้าในวรรณกรรมโบราณอีสานของเมืองอุบลราชธานีซึ่งไม่อาจทราบหรือพบในปัจจุบันแล้ว ชื่อผ้ากาบบัวมีค่าและความหมายเหมาะสมสอดคล้องกับชื่อของจังหวัดอุบลราชธานีจึงนำชื่อนี้ มาเป็นชื่อผ้าเอกลักษณ์ของอุบลที่ทำการทอขึ้นใหม่ประกาศให้ใช้เป็นลายผ้าเอกลักษณ์ประจำจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543 นิยมเรียกกันว่าผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี มีการนำผ้ามา ตัดเป็นชุดเสื้อผ้าใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ผ้าพันคอ หมวก เน็คไท กระเป๋า เป็นต้น แต่ในบทความวิชาการนี้ จะแสดงให้เห็นถึงการออกแบบกระเป๋าที่ระลึก ซึ่งที่ผ่านมามีการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ไว้แล้ว แต่รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่โดนใจผู้ซื้อจึงได้นำมาพัฒนาต่อให้เป็นกระเป๋าที่ระลึก เพื่อเพิ่ม ความต้องการของผู้ซื้อให้มากขึ้นจากที่ซื้อไว้ใช้เอง สามารถซื้อเป็นของฝากของที่ระลึกได้ โดยให้ชุมชนที่มี การตัดเย็บเสื้อผ้าได้มีการผลิตกระเป๋าที่ระลึกขึ้นมา เพื่อเป็นทางเลือกในการเพิ่มรายต่อไป

แนวทางการศึกษาการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน

แนวทางตัวอย่างการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน ซึ่งได้มีการผลิตสินค้าให้กับชุมชนนั้นเพื่อสร้าง เป็นรายได้เลี้ยงชีวิต ถือเป็นแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในครอบครัวที่สำคัญมาก กลุ่ม ตัวอย่างในการถ่ายทอดความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกให้ชุมชน คือ กลุ่มฝ้ายไทย บ้านโนนสว่าง ตำบล โพนงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

การพัฒนาครั้งนี้ได้กำหนดวิธีในการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. นักท่องเที่ยว ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ค้าขาย นักศึกษา ในมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี และจังหวัดอุบลราชธานี

2. ชุมชนผู้ผลิตผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง ที่มีรายชื่อเป็นผู้ผลิตสินค้าพื้นเมืองของ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนทั้งสิ้น 32 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

Citation : Santhamat, Y (2025). Product design for the community. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*, 3(2), 195-206.

<https://doi.org/10.14456/jasrru.2025.21>

1. กลุ่มตัวอย่างที่ 1 กำหนดนักท่องเที่ยว 16 คน ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา 12 คน ผู้ค้าขาย 12 คน และนักศึกษา 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เป็นการเลือกแบบ Purposive sampling

2. กลุ่มตัวอย่างที่ 2 คือ ชุมชนผู้ผลิตผ้าพื้นเมืองและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง จำนวน 1 หมู่บ้าน 1 กลุ่ม มีผู้เข้าอบรมจำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่ระลึก จำนวน 1 แบบ
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ค้าขาย นักศึกษา

3. แบบเพื่อการผลิต (pattern) สำหรับผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่ระลึก จำนวน 1 แบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออกแบบ คือการเลือกรูปแบบ การเลือกวัสดุ การเลือกสี กรรมวิธีการผลิต

2. การประเมินความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ค้าขาย นักศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สังเกตผลการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน ในการผลิตผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ได้ลงพื้นที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่มีศักยภาพด้าน การตัดเย็บเสื้อผ้า ที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บที่มีความพร้อม ได้ดำเนินการให้ความรู้ในตัวผลิตภัณฑ์ เริ่มตั้งแต่แนวความคิดในการออกแบบ รูปแบบผลิตภัณฑ์ วัสดุที่นำมาใช้ วิธีการผลิตผลิตภัณฑ์แบบ วิธีการแก้ปัญหา ผลการอบรมถ่ายทอดความรู้กับชุมชน พบว่ากลุ่มชุมชนที่กำหนด ได้ให้ความสนใจเป็นอย่างดี ทดลองทำการผลิตจนได้ผลิตภัณฑ์ขึ้นมา จนน่าจะสามารถผลิตขึ้นมาในเชิงพาณิชย์ได้ โดยกลุ่มก็จะทำการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มต่อไป

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง ในการสร้างแบบสอบถามนั้น นักออกแบบผลิตภัณฑ์จะต้องมีความเข้าใจถึงเครื่องมือชนิดนี้ก่อน ซึ่งแบบสอบถามนี้ถือเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็น หรือวัดความจริงที่เรายังไม่ทราบ แล้วทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในรูปของคำถามเป็นชุด เพื่อวัดสิ่งที่ต้องการจะรู้ โดยมีคำถามเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้า ให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลตอบออกมา จึงเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้วัดผลกันมาก

ตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีวิธีการดังนี้

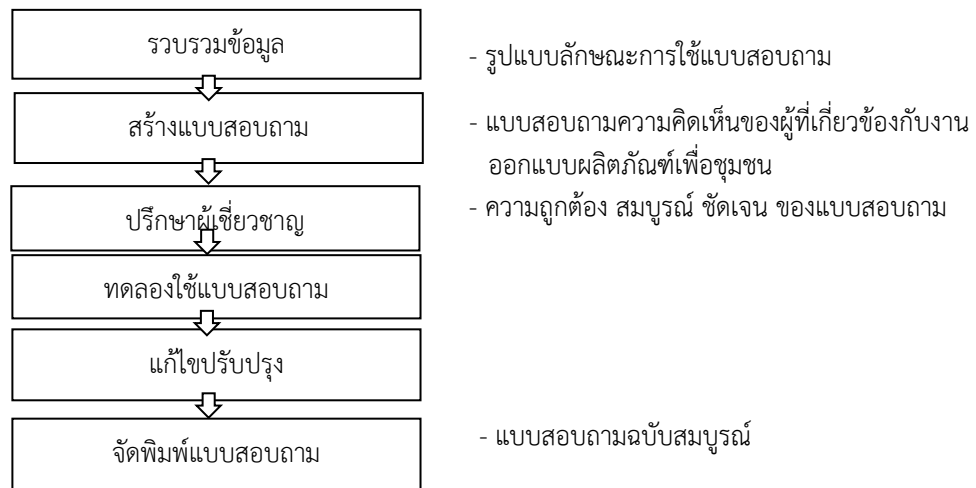
การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ค้าขาย นักศึกษา

1) รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม
2) สร้างแบบสอบถามขึ้นมา คลอบคลุมการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี

3) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ โดยนำแบบสอบถามที่ทำขึ้นไปขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อมูลที่ได้รับ

4) ทดลองใช้แบบสอบถาม โดยการนำไปใช้ทดลองกับนักศึกษา สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและความชัดเจนของคำถาม

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง จากนั้นจัดเตรียมพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไว้เก็บข้อมูลต่อไป โดยมีประเด็นในการประเมินผลการออกแบบ คือ 1. แนวความคิดสร้างสรรค์การออกแบบผลิตภัณฑ์ 2. รูปแบบผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่ 3. วัสดุที่ใช้ผลิตมีความเหมาะสม 4. ผลิตภัณฑ์มีความประณีต เรียบร้อย 5. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม 6. บรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม 7. ความสะดวกในการใช้งาน 8. ความเหมาะสมในการเป็นของฝาก 9. ความเหมาะสมในการเป็นของที่ระลึก 10. การต่อยอดของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน

กรณีศึกษาการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน

เนื่องจากเกิดสภาพการแข่งขันทางการตลาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชนดังต่อไปนี้ แนวทางการออกแบบและพัฒนาชุมชนกรณีศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ (สักชาย ลีक्षा, 2553) การพัฒนาเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge-Base OTOP : KBO) เป็นแนวคิดที่กรมพัฒนาชุมชนได้กำหนดเป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการผนึกองค์ความรู้จากทุกภาคส่วน พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน พร้อมสู่ตลาดภายนอกและตลาดสากล ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ 4 ประการคือ 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน 2) ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีรูปแบบที่เหมาะสมกับการจัดจำหน่าย 3) ผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์และเผยแพร่ความรู้ให้กับกลุ่มอาชีพ 4) สร้างแนวทางการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มสามารถต่อยอดได้ด้วยตนเอง

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อชุมชน

การออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อชุมชนนั้น ถือเป็นงานศิลปะในแบบประยุกต์ศิลป์เนื่องเพราะเป็นการผสมผสานโดยการสร้างสรรค์รูปแบบให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านความงามและประโยชน์ใช้สอยโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก จึงเป็นแนวคิดในการทำการออกแบบของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีขึ้น ซึ่งผ้ากาบบัวเป็นชื่อในวรรณกรรมโบราณซึ่งไม่อาจทราบหรือพบในปัจจุบันแล้ว

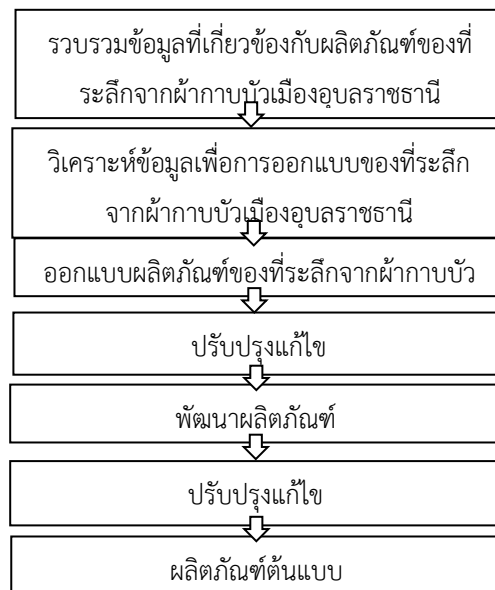

สีของกาบบัว หรือกลีบบัว ซึ่งไล่จากสีอ่อนไปแก่ จากขาว ชมพู เทา เขียว น้ำตาลซึ่งผ้ากาบบัวมีความหมาย และเหมาะสมสอดคล้องกับชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งในปัจจุบันผ้ากาบบัวได้รับการสืบสานให้เป็นผ้าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นที่นิยมในวงการแฟชั่นผ้าไทย

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ทั้งด้านการสร้างรูปทรง การสร้างสรรค์สีสวยงาม ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความแปลกใหม่ขึ้นมา เพื่อนำไปจำหน่ายช่วยเพิ่มมูลค่าให้ชุมชน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนี้เพื่อที่จะให้งานออกแบบมีความสมบูรณ์ที่สุดนั้น นักออกแบบผลิตภัณฑ์ควรที่จะต้องมีขั้นตอนในการทำงานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นขั้นเป็นตอนตามลำดับจึงจะได้ผลของการออกแบบที่ดี ดังขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี มาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการออกแบบ
- 2) นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี โดยนักออกแบบเป็นผู้ทำการวิเคราะห์
- 3) ทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีจำนวน 1 แบบ คือ กระเป๋าที่ระลึกโดยผ่านกระบวนการร่างแบบ กระบวนการเขียนแบบเพื่อการตัดเย็บและกระบวนการตัดเย็บ
- 4) ทำการพิจารณา แก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่อง
- 5) นำแบบที่ได้จากการปรับปรุงไปพัฒนาในส่วนที่ยังมีปัญหายอยู่
- 6) จากนั้นตรวจสอบแก้ไขในขั้นสุดท้าย จนได้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่เป็นต้นแบบที่สมบูรณ์

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน

2. การสร้างแบบเพื่อการตัดเย็บ (Pattern) ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี มีกระบวนการอยู่ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้า ซึ่งก่อนจะตัดเย็บผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้นจะต้องเขียนแบบเพื่อการตัดเย็บก่อน ทำการปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบที่สมบูรณ์ที่สุด จัดเตรียมแบบเพื่อการตัดเย็บ จำนวน 1 แบบ วางรูปแบบลงบนกระดาษ 100 ปอนด์ขนาดเท่าของจริง เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ได้แสดงการกำหนดแนวคิดในการออกแบบ การออกแบบร่าง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

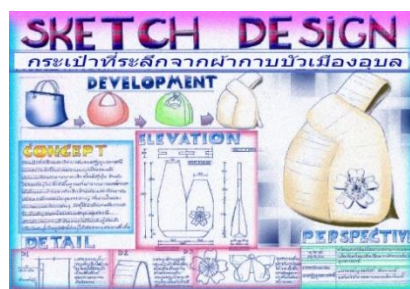
1. การกำหนดแนวคิดในการออกแบบ ด้วยให้เกิดความสอดคล้องกับลักษณะสำคัญของสินค้าที่ระลึก ดังนั้นสินค้าของที่ระลึกที่น่าสนใจจึงควรมีลักษณะดังนี้ 1) พยายามใช้วัสดุภายในท้องถิ่นให้มากที่สุด 2) ผลงานที่ผลิตจะต้องแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น 3) ขนาดน้ำหนักของสินค้าสามารถพกพาไปได้สะดวกและเหมาะสมกับการจัดวางในร้าน 4) สินค้าควรมีทั้งความสวยงามและแฝงไปด้วยประโยชน์ใช้สอย 5) ประดิษฐ์คิดค้นรูปแบบสินค้าใหม่ ๆ โดยยังคงรักษาเค้าโครงเดิมของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือสอดแทรกอยู่บ้าง

ในการกำหนดแนวคิดในการออกแบบ ได้ทำการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ไว้จำนวน 1 แบบ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ระลึกมีที่มาจาก การสอบถามความต้องการจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มากมาย และผู้ออกแบบได้สรุปเลือกรูปแบบ 1 รูปแบบ นำมาใช้ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีโดยมีความเป็นไปได้ในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์โดยชุมชน ซึ่งผ่านเงื่อนไขเบื้องต้นดังนี้คือ 1. สามารถผลิตโดยชุมชนผ้าฝ้ายในชุมชนต่าง ๆ ได้ 2. ผ้าที่นำมาใช้สามารถนำมาใช้ได้ตลอดเวลาไม่หมดโดยง่าย 3. สามารถจำหน่ายให้กับผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ 4. สามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบต่อไปได้อีกเรื่อย ๆ

จากการกำหนดแนวคิดในการออกแบบแล้วได้ทำการออกแบบขึ้นมา คือ กระเป่าที่ระลึก ซึ่งได้ทำการกำหนดแนวคิดไว้ดังนี้

กระเป่าที่ระลึก มีแนวความคิดในการออกแบบเป็นกระเป่าผ้า แบบถือพกพาขนาดเล็กสไตล์ญี่ปุ่น สำหรับใส่ของทั่วไป ซึ่งมีพื้นฐานมาจากงานแฮนด์เมด ใช้เป็นของฝากของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป หรือแม้แต่หน่วยงานต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัย เป็นต้น เนื่องจากมีการประชุมในวาระต่าง ๆ วัสดุใช้ผ้าฝ้ายทอมือกาบบัว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ด้านข้างของกระเป่าติดดอกไม้ที่ประดิษฐ์ด้วยผ้าหรือประดิษฐ์เป็นรูปสัตว์ เพื่อให้เกิดความสวยงามมากยิ่งขึ้น และสามารถติดเข็มกลัดที่ระลึกให้สวยงามเพิ่มขึ้นได้

2. การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ได้ทำการวิเคราะห์กำหนดความต้องการ และทำแบบร่างในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี จำนวน 1 รูปแบบ ดังนี้คือ กระเป่าที่ระลึก มีผลการออกแบบร่างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ภาพที่ 3 แบบร่างกระเป่าที่ระลึก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจัดทำขึ้นเพื่อการพิจารณาการออกแบบ โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 50 ชุด กลุ่มตัวอย่างกำหนดจาก นักท่องเที่ยว 16 คน ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา 12 คน ผู้ค้าขาย 12 คน และนักศึกษา 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เป็นการเลือกแบบ Purposive sampling ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2.

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	10	20
1.2 หญิง	40	80
2. อายุ		
2.1 16-20 ปี	5	10
2.2 21-25 ปี	14	28
2.3 26-30 ปี	16	32
2.4 30 ปีขึ้นไป	15	30
3. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม		
3.1 นักท่องเที่ยว	16	32
3.2 ข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	12	24
3.3 ค้าขาย	12	24
3.4 นักศึกษา	10	20
4. ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คำนึงถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก		
4.1 ราคาของผลิตภัณฑ์	9	18
4.2 ขนาดของผลิตภัณฑ์	5	10
4.3 คุณภาพของผลิตภัณฑ์	26	52
4.4 ความสวยงาม	10	20

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 50 คน เป็นชายร้อยละ 20 และหญิงร้อยละ 80 มีช่วงอายุ 26-30 ปี มากที่สุด ร้อยละ 32 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30 ช่วงอายุ 21-25 ปี ร้อยละ 28 และช่วงอายุ 16-20 ปี ร้อยละ 10 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็น นักท่องเที่ยว ร้อยละ 32 รองลงมาคือข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ 24 ค้าขาย ร้อยละ 24 และนักศึกษา ร้อยละ 20 ตามลำดับ ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 52 รองลงมาคือความสวยงามของผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 20 ราคาของผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 18 และขนาดของผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 10 ตามลำดับ

2. ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้า กาบบัวเมืองอุบลราชธานี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของทีระลีกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี แบบกระเป๋าทีระลีก

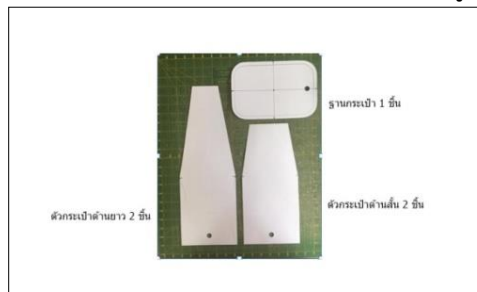
ประเด็นการประเมินความคิดเห็น	ระดับค่าความเหมาะสม		
	\bar{X}	S	ระดับความเหมาะสม
1. แนวความคิดสร้างสรรค์การออกแบบ	4.40	0.56	ดี
2. รูปแบบผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่	3.78	0.78	ปานกลาง
3. วัสดุที่ใช้ผลิตมีความเหมาะสม	4.16	0.70	ดี
4. ผลิตภัณฑ์มีความปราณีต เรียบร้อย	3.80	0.97	ปานกลาง
5. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม	4.18	0.59	ดี
6. สีที่นำมาใช้มีความเหมาะสม	4.26	0.60	ดี
7. ความสะดวกในการใช้งาน	3.88	1.97	ปานกลาง
8. ความเหมาะสมในการเป็นของฝาก	4.16	0.70	ดี
9. ความเหมาะสมในการเป็นของที่ระลึก	4.32	0.61	ดี
10. การต่อยอดผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก	4.10	0.73	ดี
ภาพรวม	4.10	0.82	ดี

จากตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของทีระลีก แบบกระเป๋าทีระลีก พบว่าความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 คิดเป็นอันดับ 5 ของผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ แนวความคิดสร้างสรรค์การออกแบบผลิตภัณฑ์ ค่าเฉลี่ย 4.40 ความเหมาะสมในการเป็นของที่ระลึก ค่าเฉลี่ย 4.32 ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม มีค่าเฉลี่ย 4.26

วิธีการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของทีระลีกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของทีระลีกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ผ่านมาการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง 50 คนมาแล้ว และนำมาสังเคราะห์จึงสรุปมานำเสนอวิธีการออกแบบ และเมื่อได้ทำการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของทีระลีกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีขึ้นมาแล้ว ในการผลิตจะเป็นการสร้างแบบเพื่อการผลิตก่อน แล้วทำการผลิตชิ้นงานจริงขึ้นมาจนได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ของทีระลีกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีดังนี้

1. สร้างแบบเพื่อการผลิต (Pattern) โดยวาดลงบนกระดาษออกแบบหรือจะวาดลงบนกระดาษสร้างแบบที่ใช้วาดเสื้อผ้า และนำกระดาษมาตัดแบบให้พอดีกับขนาดรูปแบบกระเป๋าทีระลีกที่ออกแบบไว้

ภาพที่ 4 แบบเพื่อการผลิตกระเป๋าทีระลีก

2. ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ต้นแบบกระเป๋าที่ระลึก ดังนี้

ภาพที่ 5 ต้นแบบกระเป๋าที่ระลึก

การทำต้นแบบผลิตภัณฑ์

ประโยชน์ของการใช้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ช่วยในการตรวจสอบแนวความคิด (Proof of Concept) ว่าสิ่งที่ถูกออกแบบมานั้นถูกต้องตามที่คิดไว้หรือไม่ ทั้งเรื่องรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ สีของผลิตภัณฑ์ วัสดุที่ใช้ในการผลิต กระบวนการในการผลิต ระบบหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ ขนาดสัดส่วนที่เกี่ยวกับร่างกายมนุษย์ ต้นแบบผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องมือในการศึกษาประสบการณ์การใช้งานของผู้บริโภค การที่นักออกแบบได้จับสัมผัสกับรูปทรงผลิตภัณฑ์ ทำให้เรียนรู้ประสบการณ์การใช้งานอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 6 ทำต้นแบบผลิตภัณฑ์แบบกระเป๋าที่ระลึก นำผ้าที่คัดเลือกมาตัดตามแบบกระเป๋า

การถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน

นำข้อมูลจากการที่ได้ทำการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ซึ่งประกอบด้วยแบบเพื่อการผลิต (Pattern) ผลิตภัณฑ์จากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี เป็นกระเป๋าที่ระลึก ตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ ภาพประกอบ ตลอดจนวัสดุตัวอย่าง วัสดุที่ใช้ในการผลิต นำไปถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่มีศักยภาพด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บพร้อม จำนวน 1 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยจัดการอบรมกลุ่มโดยนักออกแบบผลิตภัณฑ์และผู้ตัดเย็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน ได้ดำเนินการให้ความรู้ในตัวผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบขึ้นมา เริ่มตั้งแต่แนวความคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์แต่ละรูปแบบ วัสดุที่นำมาใช้ วิธีการผลิต วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างในการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน คือ กลุ่มฝ้ายไทย บ้านโนนสว่าง ตำบลโพนงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีผู้เข้าอบรมเป็นสมาชิกกลุ่มดังกล่าวจำนวน 5 คน

หลังจากนักออกแบบผลิตภัณฑ์ ได้ทำการอบรมถ่ายทอดความรู้กับชุมชนกลุ่มตัวอย่างแล้วนั้น พบว่ากลุ่มผ้าฝ้ายไทย ได้ให้ความสนใจเป็นอย่างดี ทดลองทำการผลิตจนได้ผลิตภัณฑ์ขึ้นมา จนสามารถผลิตขึ้นมาในเชิงพาณิชย์ได้ โดยทางกลุ่มจะทำการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มผ้าฝ้ายไทยต่อไป

ภาพที่ 7 การผลิตผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีโดยชุมชน

บทสรุป (Conclusion)

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีนี้ ได้รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมมีความสวยงามทันสมัยและเหมาะสมกับราคา ได้มีการกำหนดแนวคิดในการออกแบบให้เกิดความสอดคล้องกับลักษณะสำคัญของสินค้าที่ระลึก ดังนั้นสินค้าของที่ระลึกที่น่าสนใจจึงควรมีลักษณะที่พยายามใช้วัสดุภายในท้องถิ่นให้มากที่สุด ผลงานที่ผลิตจะต้องแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น ขนาดน้ำหนักของสินค้าสามารถพกพาไปได้สะดวกและเหมาะสมกับการจัดวางในร้าน สินค้าควรมีทั้งความสวยงามและแฝงไปด้วยประโยชน์ใช้สอยเพราะจะได้เปรียบในการตัดสินใจซื้อได้มากกว่าสินค้าสวยงามเพียงอย่างเดียว ตลอดจนประดิษฐ์คิดค้นรูปแบบสินค้าใหม่ ๆ จึงมีขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกดังต่อไปนี้ 1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี มาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการออกแบบ 2. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีโดยนักออกแบบเป็นผู้ทำการวิเคราะห์ 3. ทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีจำนวน 1 แบบ คือ กระเป๋าที่ระลึก โดยผ่านกระบวนการร่างแบบ กระบวนการเขียนแบบเพื่อการตัดเย็บ กระบวนการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 4. ทำการพิจารณาจากแบบสอบถามด้านการออกแบบขึ้นมา แก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่อง 5. นำแบบที่ได้จากการปรับปรุงไปพัฒนาในส่วนที่ยังมีปัญหาอยู่ 6. ตรวจสอบแก้ไขในขั้นสุดท้าย จนได้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานีที่เป็นต้นแบบที่สมบูรณ์

นำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนกลุ่มตัวอย่างที่มีศักยภาพด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตัดเย็บพร้อม จัดการอบรมให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน โดยดำเนินการให้ความรู้ในตัวผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบขึ้นมา เริ่มตั้งแต่แนวความคิดในการออกแบบ รูปแบบผลิตภัณฑ์ วัสดุที่นำมาใช้ วิธีการผลิต และวิธีการแก้ปัญหา

พบว่ากลุ่มผ้าฝ้ายไทยได้ให้ความสนใจเป็นอย่างดี ทดลองทำการผลิตจนได้ผลิตภัณฑ์ขึ้นมา จนสามารถผลิตขึ้นในเชิงพาณิชย์ได้ โดยทางกลุ่มจะทำการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มต่อไป

สรุปได้ว่า ในการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อชุมชนนั้นจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

1. รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมมีความสวยงามทันสมัยและเหมาะสมกับราคา

2. ความต้องการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนสามารถผลิตขึ้นในเชิงพาณิชย์ได้ โดยทางกลุ่มจะทำการพัฒนาให้เป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มต่อไปได้
3. จะต้องเกิดมีความสนใจสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นมาในชุมชนนั้น ๆ แล้วต้องมีการเตรียมความพร้อมของชุมชน สถานที่ วัสดุ ให้มีความพร้อมในการทำงาน
4. การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน ควรเริ่มตั้งแต่ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สร้างแบบร่างผลิตภัณฑ์ ออกแบบและปรับปรุง สร้าง Pattern สำหรับผลิตภัณฑ์ สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ ประเมินความพึงพอใจต้นแบบผลิตภัณฑ์ ถ่ายทอดกระบวนการออกแบบและผลิตให้กับชุมชน ตลอดจนสร้างเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจัดจำหน่ายต่อไป เป็นกระบวนการขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชนที่ดี เพื่อให้ได้ผลของการออกแบบที่ดีที่สุด
5. ที่ขาดไม่ได้จะต้องมีวิธีการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี ในการผลิตจะเป็นการสร้างแบบเพื่อการผลิต (Pattern) ก่อน
6. การทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ทำการผลิตขึ้นงานจริงขึ้นมาจนได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้ากาบบัวเมืองอุบลราชธานี เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) สิ่งที่ต้องคำนึงอยู่เสมอในการทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ คือ การดึงรายละเอียดทั้งหมดออกมาใส่บนผลิตภัณฑ์ให้ครบถ้วน จึงจะเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่สมบูรณ์ได้
7. ควรเตรียมเครื่องจักรในการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อชุมชนให้พร้อม เช่นต้องใช้จักรเย็บผ้า จำนวนกี่เครื่อง จึงจะเหมาะสมกับการทำงาน
8. หลังจากผลิตภัณฑ์นี้ได้ทดลองจำหน่าย ผลที่ได้เป็นไปในทางที่ดีได้รับความสนใจจากลูกค้ามากขึ้นเพราะสินค้ามีแนวคิดสร้างสรรค์ สีสดใสสวยงาม เหมาะที่จะเป็นของฝากของที่ระลึกได้ดี

เอกสารอ้างอิง (References)

- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). *การออกแบบ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สักขาย สีखा. (2553). *แนวทางการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- อุดมศักดิ์ สาริบุตร. (2540). *ออกแบบเฟอร์นิเจอร์*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธีระชัย สุขสด. (2544). *การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.